

С.Ж. Асфендияров атындағы
Қазақ Ұлттық Медицина
Университеті

Kazakh National Medical University
Asfendiyarov

Кафедрасы : Хирургиялық стоматология

СӨЖ

Тақырыбы: Курациядағы науқастың жергілікті көрінісін сипаттау

Орындағандар: Тажибаева Р.У.

Факультеті: Стоматология

Курс: IV

Тобы: 07-003-01

Қабылдаған: Амантаев Б.А.

Алматы 2010ж.

Жоспар:

I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім:

1.Периодонтит дегеніміз не? 2.

Периодонтит түрлері

3.Рентген суреттегі көрінісі

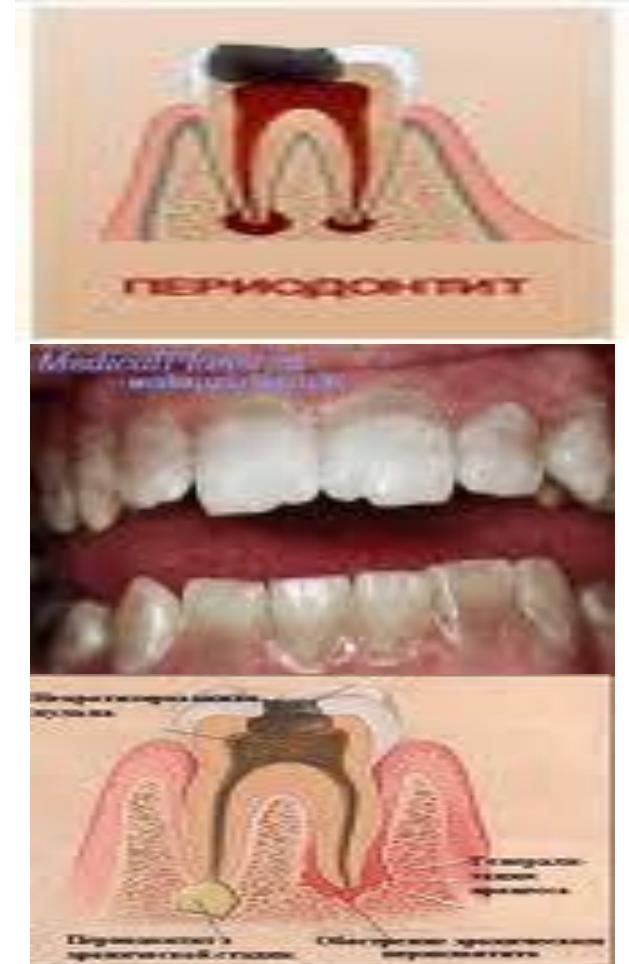
III. Қорытынды

IV. Пайдаланылған әдебиеттер

Периодонтит

- Тіс ұяшығымен тіс түбірі арасындағы жұмсақ тіндерде (периодонт, түбір қабығы, тіс байламы) жүретін қабыну ауруы.

Периодонтиттің таралу жолдары

Өзек арқылы

Маргинальды

Гематогенді, лимфагенді

Ауыз қуысы арқылы

периодонтит

The diagram illustrates the classification of periodontitis. At the top, a blue arrow points to the right, labeled 'периодонтит'. Below this, two categories are listed in blue rounded rectangles: 'жедел' (acute) and 'созылмалы' (chronic). Each category is associated with a list of histological features, which are presented in light blue arrows pointing to the right.

жедел

- серозды
- Іріңді

созылмалы

- Фиброзды
- Гранулематозды
- грануленген

Жедел серозды периодонтит

- Науқас аурудың бұл түрінде тістің өздігінен жайлап ауыратыны, ол тісті басқан кезде қатты ауыратынын айтады. Ауру тіс басқа тістерден жоғарылау сияқты сезіледі. Ауру сезімі ешқайда тарамайды. Сондықтан науқас ауру тісті тура көрсете алады.

Объективті зерттеу

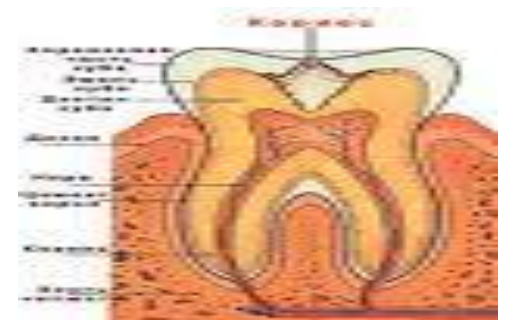
Науқастың бет әлпетінде ешқандай өзгеріс жоқ.

Аймақтың лимфа түйіндері (төменгі жақ сүйек асты немесе иек асты) білінбейді.

Кейде кішігірім үлкейеді, басқан кезде аздап ауырады.

- Ауру тістің айналасындағы тіндерде ешқандай өзгеріс болмайды. Тістің сауыты бұзылып тіс жегі болуы мүмкін. Кейде тіс пломбыланған, ал сирек жағдайда тістің сауыты сау болуы мүмкін.

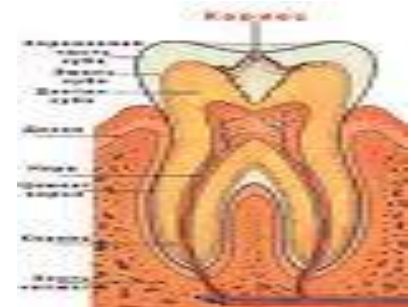

Жедел іріңді периодонтит

ШАҒЫМЫ:

- Тіс қатты солқылдап, ұдайы үшкіл нерв тармақтарының бойымен құлаққа, самай аймағына, көз жаққа тарап ауырады.
- Перидонтқа жиналған эксудат көлеміне байланысты ауырған тіс өскен сияқты болып тұрады, сондықтан қарама-қарсы тұрған тіс не тіл тисе, ауру тіс қақсап ауырады. Сол себепті науқас адам аузын жаппауға не аз сөйлеуге тырысады

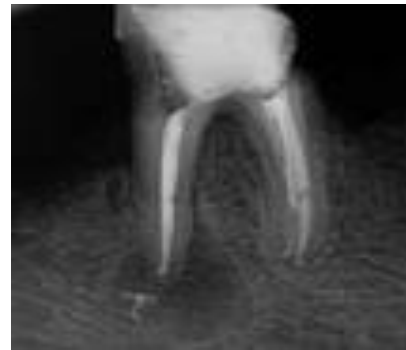
Объективті көрінісі

- Бет әлпетінде сырт көрінісінде ештеңе байқалмайды, кей кездерде жақсүйектердің айналасындағы тіндердің домбығып ісінуі мүмкін. Аймақтық лимфа түйіндері үлкейеді басқан кезде ауырады. Ауыз еркін ашылады. Ауырған тістің айналасындағы қызыл иектің, өтпелі қатпардың үлбір қабығы қызарып, ісініп, альвеолды өсіндісінің бұдырлары тегістеліп кетеді. Саусақпен басқан кезде ауырады, басқан жерде саусақ ізі қалуы мүмкін. Тістің біраз босауы байқалады. Тісті құралмен тықылдатып тікелей не жанынан соққан кезде қатты ауырады.

Рентген суретте

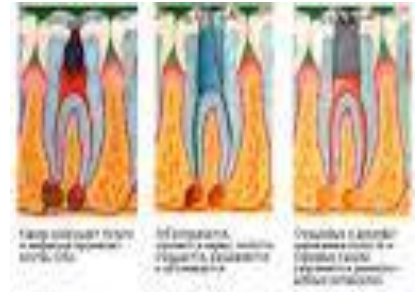
- Алғаш кезде ешқандай өзгеріс болмайды, ал 3-5 күн өткеннен кейін тіс ұясының қабырғасының сүйек құрылымының анықтығының жоқ екені анықталады.

Фиброзды созылмалы

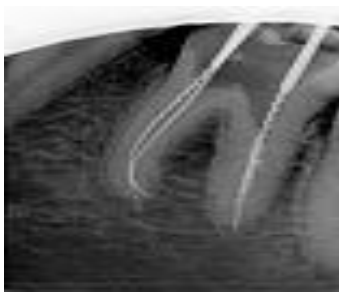
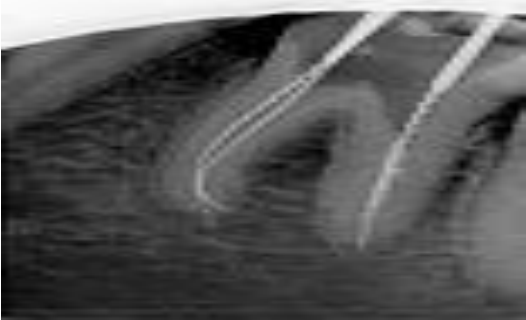
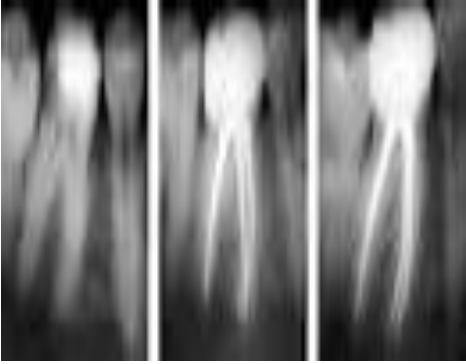
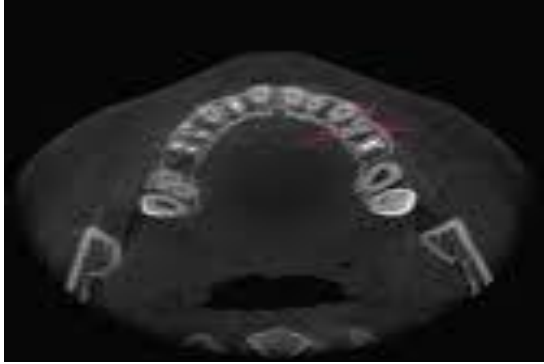
периодонтит

- Науқас тістің ауыратыны жөнінде ешқандай шағым айтпайды, тек қана өршіккен кезде, тамақ шайнағанда ауруы мүмкін.
- Ауызды ашып қарағанда тіс жегі не пломбасы бар екенін көреміз, ал кей кезде тіс сауыты бұзылмайды. Тықылдатып соққан кезде тіс ауырмайды.

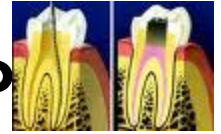

Рентген суретте

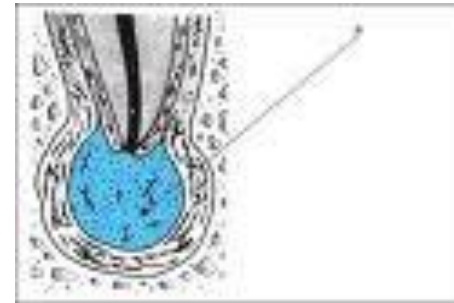
- Периодонт саңылауының, түбір ұшының айналасында біраз кеңейгенін көреміз, бірақ саңылаудың жиегі түбірдің айналасына цементтің шектен тыс жиналғанына байланысты біртегіс болмайды. Кейде түбірдің айналасына цемент қыртысы көбірек жиналғаны байқалады, оны гиперцементоз дейміз. Периодонт саңылауының сыртын шекткп тұрған сүйектің қабықшасы қалыңдап қатаяды, сондықтан рентген суретінде қалыптағы тінге қарағанда ақшылданып тұрады.

Созылмалы гранулематозды периодонтит

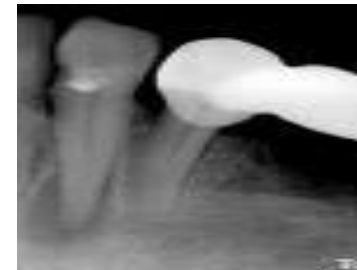
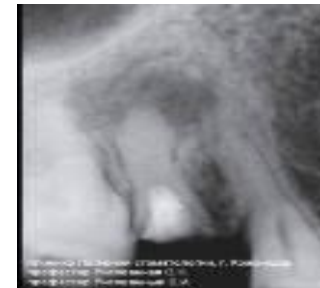
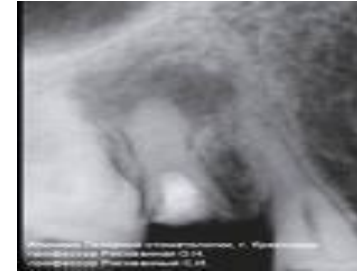
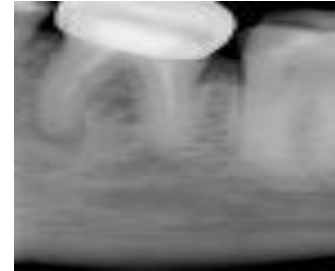

- Бұл дертке шалдыққан науқастар бір нәрсені тістегенде кішігірім ауыратынын, ал ертеректе ауру тістің айналасында қабынудың әрдайым өршігіп тұрғанын айтады. Ауызды ашып қарағанда тіс жегі бар не пломбысы бар тісті көруге болады. Тістің айналасындағы тіндерде ешқандай өзгеріс байқалмайды. Тісті тықылдатып тікелей және жанынан соққанда ауырмайды.

Рентген суретте

- Түбірдің ұшындағы сүйек тіндерінің ыдырап дөңгелек формалы болып кемігені көрінеді, жиегі біртегіс болады. Сүйегі ыдыраған жердің аумағы тарыдан бұршаққа дейін болуы мүмкін

- Гранулема әрқашан түбірдің ұшында, кей кезде түбірдің бір жағына орналасады. Гранулеманың аумағы өсе келе ол сүйектің вестибулярлы бетіне жақындайды, сондықтан жақ сүйектің вестибулярлы бетінен кейде ауырмайтын қатты томпақтау жерін анықтауға болады.

Грануленген созылмалы периодонтит

- Бұл созылмалы периодонтиттің ең залалды түрі. Науқас тамақ шайнағанда не ыстық тамақ ішкенде тістің аздап ауыратынына, қызыл иектің үлбір қабығында бірде ашылып, бірде жабылып тұратын жыланкөз пайда болатынына, ал кейде қызыл иектің бірде қызарып, бірде ісініп тұратынына шағымданады.

- Аузын ашып қарағанда, қағып тексерген кезде аздап ауыратын тіс жегі бар тісті көруге болады. Тістің айналасындағы қызыл иек домбығып ісіп, қызарыңқырап тұруы мүмкін, кей кездерде ешқандайда көзге көрінерліктей өзгеріс болмайды. Шұқығышпен басқан жағдайда құралдың із таңбасы қалады. Қызыл иекте жетілмеген дәнекер тін шоғырланып тұрған жыланкөзді көруге болады, оның пайда болуы созылмалы периодонтиттің өршу кезеңіне сәйкес келеді.

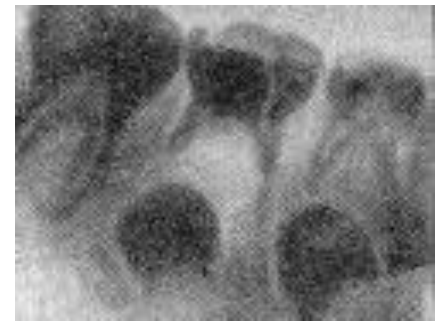
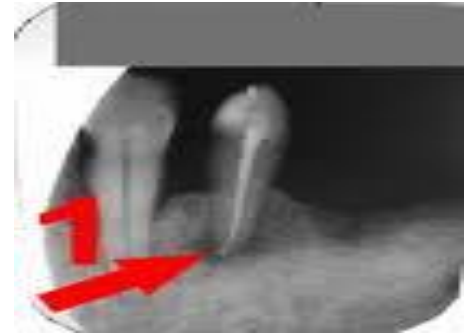

- Осы өршудің нәтижесінде грануленген периодонтиттің ошағы өзгеріп, жаңа жерге әсіресе, вестибулярлы жағына тарауы мүмкін, соның әсерінен альвеолды өсіндінің сүйек қабырғасы желініп, жұқарады, беті бұдырланады. Оны жыланкөз арқылы шұқығышпен тексеріп білуге болады. Өршуі басылған кезде жыланкөз бітеліп жазылады, ал кезекті өршу болған кезде қызыл иек қайтадан домбығып, ісініп қызарады. Содан соң жыланкөз ашылып, одан аздаған ірің шығады.

Рентген суретте

- Тіс түбірі ұшының айналасында сүйек тінінің жиегі анық емес және тегіс емес ыдырағанын көреміз.

**Назар
аударғандарыңызға
үлкен рахмет!!!**

